

ادای احترام به معمار ایران قوی

- ۲ فتوحات ۱۲ روزه
- ۶ جهان در صف وداع
- ۸ پدافند فرهنگی در برابرناتوی فرهنگی
- ۴ چارچوب روابط اقتصادی در نگاه رهبر شهید
- ۷ سیاست خارجی برمدار استقلال؛ میراث ماندگار ۳۶ ساله

بازخوانی ابعاد مدیریت و راهبری رهبر شهید انقلاب در ایام جنگ دوازده روزه با آمریکا و رژیم صهیونیستی

فتوحات ۱۲ روزه

درمیان همه بحران‌هایی که جمهوری اسلامی از فروردین ۱۳۵۸ تا کنون از سر گذرانده، جنگ دوازده‌روزه تا زمان خود سنگین‌ترین آزمون بود. آزمونی که پاسخ به آن توسط رهبر شهید انقلاب شکل گرفت، که در چند تصمیم و چند حضور به‌موقع خلاصه شد. معرفی بی‌درنگ جانشین فرماندهان شهید، صدور سه

پیام تلویزیونی روشن و حساب‌شده خطاب به مردم و بازگشت پرمعنا به میان مردم در مراسم شب عاشورای بیت رهبری؛ مجموعه‌ای از اقدامات که امروز، پس از شهادت ایشان، می‌توان آن را الگویی کامل از مدیریت بحران در لحظه‌ی خطر خواند و فهمید که رهبری و ولایت فقیه، در لحظه‌ی سخت، دقیقاً یعنی چه.

هادی هدایت زاده

روزنامه‌نگار

عملاً روایت رسمی جنگ را شکل دادند و اجازه ندادند خلأ اطلاعاتی به‌دست روایت‌های رقیب پُر شود؛ خلأیی که دشمن می‌کوشید آن را به تصویرانزوا و بی‌خبری رهبری از میدان جنگ تعبیر کند. نقطه اوج این مدیریت رسانه‌ای و نمادین، شب عاشورای همان سال بود. ۱۴ تیر ۱۴۰۴، برای نخستین بار پس از آغاز جنگ، رهبر انقلاب در مراسم عزاداری حسینه بیت رهبری حضور یافت؛ حضوری که پس از چند روز غیبت، در اوج گمانه‌زنی‌های رسانه‌های مخالف، صورت گرفت. درخواست ایشان برای اجرای نوحه‌ای برپایه سرود «ای ایران» نیز نشانه‌ای بود از پیوند آگاهانه میان نماد دینی عزاداری و نماد ملی وحدت. این حضور کوتاه، بیش از هر بیانی‌ای به مردم آرامش داد؛ تصویری زنده از تداوم رهبری، درست در لحظه‌ای که تردید درباره آن به اوج خود رسیده بود، و خونی تازه به پیکره‌ی جامعه تزریق کرد.

شجاعت در برابر تهدید، تصمیم سریع در بزنگاه فرماندهی، مدیریت هوشمندانه‌ی روایت در نبود تصویر، و بازگشت نمادین در اوج بحران؛ این چهار تصویر، در کنار هم، تعریف عملی آنچه را که می‌توان «مدیریت رهبری در جنگ» نامید کامل می‌کنند. همان روزها بود که بسیاری از دشمنان ایران و حتی مردم، شاید برای نخستین بار، به معنای واقعی و ملموس فهمیدند رهبری و ولایت فقیه، در ساعت خطر، دقیقاً یعنی چه.

فرماندهان نظامی کشور به شهادت رسیدند؛ ضربه‌ای که هدفش نه فقط از میان بردن افراد، بلکه ایجاد خلأ فرماندهی و آشوب در ساختار دفاعی بود. پاسخ به این ضربه، در فاصله‌ی ساعاتی کوتاه داده شد: جانشینان فرماندهان شهید معرفی شدند، زنجیره فرماندهی بی‌وقفه ادامه یافت و ارتش و سپاه بدون کوچک‌ترین توقف در روند عملیات، وارد روزهای بعدی جنگ شدند. این سرعت در تصمیم و جانشینی، از نگاه بسیاری از ناظران نظامی، یکی از عوامل مهمی بود که نقشه دشمن برای فروپاشی از درون را خنثی کرد.

اما شاید مهم‌ترین نشانه‌ی این مدیریت بحران را باید در کار رسانه‌ای ایشان جست‌وجو کرد. از همان روز نخست جنگ، رهبر انقلاب برای چند هفته در هیچ مراسم عمومی حاضر نشد؛ ملاحظات امنیتی این غیبت را ایجاب می‌کرد. با این حال، در تمام این دوازده روز، سه پیام تلویزیونی روشن و از پیش ضبط‌شده خطاب به مردم منتشر کرد؛ همین رقم سه پیام در دوازده روز به‌تنهایی نشان می‌دهد چقدر برای ارتباط مستقیم و بدون واسطه با افکار عمومی در روزهای جنگ اهمیت قائل بود. در هر سه پیام، نکات بسیار مهمی برای مردم شفاف شد: از هشدار صریح به دشمن و تبیین ادامه مقاومت، تا تشریح وضعیت واقعی میدان و اطمینان‌بخشی درباره تداوم بی‌وقفه‌ی اداره کشور. این پیام‌ها، در نبود تصویر زنده از ایشان،

شجاعت رهبر شهید انقلاب یکی از مهم‌ترین و عیان‌ترین وجوه شخصیتی ایشان بود که سر‌بزن‌گاه موجب ایستادگی کشور در برابر تجاوز غافلگیرانه رژیم صهیونیستی به ایران شد. ما حتی با فاصله کمی پیش از جنگ دوازده روزه هم با تهدیدات رژیم اسرائیل مبنی بر ترور رهبر شهید مواجه شده بودیم؛ اما به یاد داریم که چه شد. حضور پرشکوه رهبر شهید در نماز جمعه‌ی نصر در مهرماه ۱۴۰۳ و بلافاصله پس از عملیات وعده صادق ۲ در مصلا‌ی امام خمینی، تصویری بود که بعدها معنای واقعی خود را نشان داد. در روزهایی که تهدید رژیم صهیونیستی جدی و علنی بود، رهبر انقلاب همان‌جا، پای همان تریبون همیشگی ایستاد و در خطبه‌ای به‌دوربان فارسی و عربی سخن گفت. این همان روحیه‌ای بود که ماه‌ها بعد، در بحبوحه جنگ دوازده روزه و در شرایطی که به گفته مقامات آمریکایی حتی طرح ترور شخص ایشان روی میز بود، بار دیگر رخ نمود: ماندن در کشور، ادامه اداره امور، و نپذیرفتن منطق عقب‌نشینی، در لحظه‌ای که هر تصمیم دیگری به‌سادگی توجیه‌پذیر بود.

همین شجاعت بود که خود را در نخستین ساعات جنگ نیز نشان داد. با ممداد ۲۳ خرداد ۱۴۰۴ و در نخستین ساعات حمله غافلگیرانه، جمعی از عالی‌ترین

خبر کوتاه

مخبر: امروز، عزت یک امت بر دوش دلدادگان راه اوست

محمد مخبر مشاور و دستیار مقام معظم رهبری در صفحه شخصی خود در آستانه وداع تاریخی و باشکوه با قائد شهید امت حضرت آیت‌الله سید علی خامنه‌ای نوشت: عرشیان خاکبان را به وداع خوانده‌اند.

وی افزود: ای ملت همیشه در صحنه! هنگامه دیگری رقم خورده تا با پرچم خونخواهی، عشق را به تماشا بنشینیم؛ بدرقه‌ای که تاریخ، شکوه آن را در دفتر خود ثبت خواهد کرد.

مخبر تأکید کرد: دل را به میدان بیاوریم که امروز، عزت یک امت، بر دوش دلدادگان راه اوست.

وحیدی: دشمن آرزوی تسلیم شدن ایران را به گور می‌برد

سردار احمد وحیدی در مراسم تشییع و وداع با پیکر مطهر آقای شهید ایران گفت: ما در بیعت رهبری، هرگز از رهبر شهید انقلاب جدا نخواهیم شد؛ چرا که ایشان در قلب، روح و جان ما جای دارند. سردار وحیدی افزود: وجودشان برای ما، برای ایران عزیزمان و برای امت اسلام، ماندگار و جاودانی است و ما هرگز از مسیر ایشان فاصله نخواهیم گرفت. سردار وحیدی عنوان کرد: خطاب به آنان که چشم دیدن خاک ما را ندارند، باید بگوییم بدانید که خون پاک امام شهید ما، نقطه عطفی در پیروزی‌های اسلام عزیز بر کفر جهانی خواهد بود. وی خاطرنشان کرد: به گور خواهد برد آرزوی دیدن تسلیم این ملت را؛ ملتی که با ریخته شدن این خون‌های پاک، روز به روز به قله‌های اقتدار نزدیک‌تر می‌شود.

سردار موسوی: سیلی‌های سخت به دشمن پایان ندارد

سردار سید مجید موسوی فرمانده هوافضای سپاه پاسداران انقلاب اسلامی در پیامی نوشت: اینک که با دلی خون و قلبی محزون، رهبر شهیدمان، آن یگانه دوران را به جایگاه والای ابدی خود بدرقه می‌کنیم، با خدای ایشان عهد می‌بندیم، تا تحقق اهداف عالی‌های که در طول زعامت شریفشان برای جامعه اسلامی ترسیم کردند، لحظه‌ای از پا نخواهیم نشست. خط ما همان خواهد بود که رهبر معظم انقلاب حضرت آیت‌الله‌سید مجتبی خامنه‌ای اعلام کردند: هر عضوی از ملت که توسط دشمن شهید می‌شود، خود موضوع مستقلی برای پرونده انتقام است. سیلی‌های سخت و غیرمنتظره‌ای که دشمن دریافت کرد، پایانی ندارد، چرا که مسیر مبارزه حق و باطل پایانی نداشته و نخواهد داشت. و به امت شریف ایران اعلام می‌کنم، جانفدایان شما در نیروی هوافضا به نیابت از شما خوسه‌های خشمناک را بر سر دشمن آوار کرده و خواهند کرد.

۲ انتقاد ثابتی از وزیر علوم

امیرحسین ثابتی نماینده مردم تهران در توضیحات جلسه اعضای کمیسیون اصل ۹۰ با وزیر علوم و معاونین این وزارتخانه نوشت: در این جلسه گفتم که دانشجویانمایی که یک هفته قبل از جنگ رمضان در دانشگاه‌ها پرچم رژیم صهیونیستی و شیر و خورشید را بالا بردند با ارسال پالس به آمریکا و اسرائیل برای شروع جنگ، در ریخته شدن خون همه کسانی که در جنگ به شهادت رسیدند شریک هستند لذا اخراج آنها کافی نیست و وزارت علوم باید از قوه قضائیه اشد مجازات برای آنها را مطالبه کند و در این باره منفعل نباشد. وی در پایان با گلایه از دکتر سیمایی بابت تغییر دکتر موسی نجفی رئیس پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی گفت: به لحاظ حقوقی تغییر روسای دانشگاه‌ها حق قانونی شماسست ولی انتظار میرفت وقتی میدانستید که ایشان مورد نظر خاص رهبر شهید انقلاب بود و در زمان حیات ایشان به همین علت ایشان را تغییر ندادید، به احترام رهبر شهید انقلاب از میان صداها دانشگاه و موسسه تابعه وزارت علوم، اخلاقاً از تغییر این یک مورد عبور میکردید اما متأسفانه این اقدام باعث شد تا به لحاظ اخلاقی، انتظاری که از جنابعالی میرفت برآورده نشود.

میدان

سپاه: خطای محاسباتی دشمن با پاسخی کوبنده‌تر از همیشه مواجه خواهد شد

سپاه پاسداران انقلاب اسلامی در بیانیه‌ای به مناسبت فرارسیدن آیین وداع امام شهید ضمن دعوت از آحاد ملت شریف، قدرشناس و قهرمان ایران اسلامی برای حضوری پرشور، ولایی و عاشورایی در آیین‌های وداع، تشییع و تدفین امام شهید، به جبهه شیطانی دشمن هشدار داد: هرگونه خطای محاسباتی، با پاسخی قاطع، کوبنده تراز همیشه مواجه خواهد شد که تا ابد در تاریخ ذلت‌بار آنان ثبت خواهد گشت. این آمادگی، تنها نمایشی نظامی نیست، بلکه اعلان انزجار یک ملت برانگیخته شده و منتقم از هرگونه ظلم و تجاوز است که در سایه ولایت و با اتکال به قدرت الهی، دشمن را به زانو در می‌آورد.

در بخش‌هایی از این بیانیه آمده‌است: سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، همگام با سایر نیروهای مسلح و مدافعان وطن، با آمادگی همه‌جانبه رزمی و ایمانی، تحت فرماندهی مدبرانه خلف صالح قائد شهید، به جبهه شیطانی دشمن هشدار می‌دهد، هرگونه خطای محاسباتی، با پاسخی قاطع، کوبنده تراز همیشه مواجه خواهد شد که تا ابد در تاریخ

ذلت‌بار آنان ثبت خواهد گشت. این آمادگی، تنها نمایشی نظامی نیست، بلکه اعلان انزجار یک ملت برانگیخته شده و منتقم از هرگونه ظلم و تجاوز است که در سایه ولایت و با اتکال به قدرت الهی، دشمن را به زانو در می‌آورد.

خبر کوتاه

آیت‌الله خاتمی: خونخواهی

رهبر شهید خواست همگان است

آیت‌الله‌سید احمد خاتمی در خطبه‌های نماز جمعه این هفته تهران (۱۲ تیرماه ۱۴۰۵) که در دانشگاه تهران برگزار شد، یکی از پیام‌های آیین وداع و تشییع پیکر مطهر رهبر شهید انقلاب را انتقام جهان اسلامی عنوان کرد و گفت: جهان اسلام بزرگش را از دست داد و بزرگش را کشتند و این موضوع مسئله کوچکی نیست؛ امام مظلوم ما را با زبان روزه کشتند و طفل ۱۶ ماهه و خانواده ایشان را کشتند؛ خون مظلوم از بن صخره جوانه می‌زند؛ خونخواهی مقام معظم رهبری خواست همگان است.

سرلشکر عبداللہی: با راهنمایی‌های امام شهیدمان پیروز شدیم

سرلشکر سرتیپ پاسدار عبداللہی فرمانده قرارگاه مرکزی خاتم‌الانبیاء (ص)، در حاشیه آیین وداع فرماندهان ارشد نیروهای مسلح با فرمانده شهید کل قوا، با تأکید بر نقش راهبردی و بی‌بدیل رهبر شهید انقلاب در مدیریت میدان نبرد اظهار داشت: اولویت‌هایی که ایشان برای نیروهای مسلح تعیین کرده بودند، همان اولویت‌هایی بود که در جنگ به کار آمد؛ هم در جنگ ۱۲ روزه و هم در جنگ رمضان، و واقعاً تنها ما توانستیم آن‌ها را به کار بگیریم. سرلشکر عبداللہی افزود: آنچه پیروزی نهایی را رقم زد، در واقع حاصل تلاش رزمندگان بود که با راهنمایی‌های این شهید بزرگوار و عزیز و امامان به دست آمد.

سردار ابن‌الرضا: به نقض آتش‌بس پاسخ می‌دهیم

سرپرست وزارت دفاع با اشاره به توافق آتش‌بس، اظهار کرد: جمهوری اسلامی ایران این توافق را با هدف کمک به بازگشت ثبات منطقه و به درخواست کشورهای دوست و همسایه امضا کرده است، اما با توجه به سابقه طولانی بدعهدی آمریکا، هیچ اعتمادی به طرف مقابل ندارد و نیروهای مسلح ایران با حفظ آمادگی کامل، هرگونه نقض توافق را با پاسخ متناسب مواجه خواهند کرد. وی با اشاره به جنایات رژیم صهیونیستی در غزه، لبنان، سوریه و ایران، تصریح کرد: حمایت‌های آمریکا موجب تداوم حیات و گستاخی این رژیم شده و کشورهای اسلامی باید با وحدت و انسجام عملی، مانع ادامه سیاست‌های تنش‌آفرین آن شوند.

فرمانده کل ارتش: تقاص خون امام شهیدمان را خواهیم گرفت

امیرسرلشکر امیر خاتمی فرمانده کل ارتش در حاشیه مراسم ادای احترام به پیکر حضرت آیت‌الله‌شهید سید علی خامنه‌ای رهبر فقید انقلاب اسلامی و فرمانده شهید کل قوا با تأکید بر اینکه بدون تردید این شهادت اراده ما را قوی‌تر کرد، گفت: ما امروز با اراده‌ای محکم‌تر به دشمنان ملت ایران، آمریکای جنایتکار و رژیم صهیونیستی خائن و جنایتکار می‌گوییم که تقاص خون امام شهید و همه شهدایمان را خواهیم گرفت.

مبانی و نتایج خطا در دستگاه محاسباتی از نگاه قرآن

را معرفی می‌کند که در نگاه و محاسبات خود دچار اشتباه می‌شوند. سپس می‌فرماید: «يُعَذِّبُ الْمُنَافِقِينَ وَالْمُنَافِقَاتِ وَالْمُشْرِكِينَ وَالْمُشْرِكَاتِ...» علت این گرفتاری چیست؟ چون این افراد گرفتار گمان‌های نادرست می‌شوند و محاسباتشان بر پایه سوءظن شکل می‌گیرد. قرآن از آنان با تعبیر «الظَّالِمِينَ بِاللَّهِ ظَلَمَ الشَّوْءَ» یاد می‌کند و سپس می‌فرماید: «عَلَيْهِمْ دَائِرَةُ الشَّوْءِ» یعنی نه تنها محاسبات آنان درست نیست، بلکه همان عواقب سوئی که از آن می‌ترسند، در نهایت گریبان خودشان را خواهد

سعید جلیلی نماینده رهبر معظم انقلاب در شورای عالی امنیت ملی و عضو مجمع تشخیص مصلح نظام در صد و چهل و ششمین جلسه از حکمت سیاسی اسلام در قرآن با موضوع «فتح» اظهار داشت: در آیات پیش از آیه ۱۲ سوره فتح قرآن کسانی

واکنش‌ها به سخنان دور از شان قائم‌پناه درباره رهبر معظم انقلاب شدت گرفت

ادامه انتقادات از معاون پرحاشیه

انتقادات به سخنان جعفر قائم‌پناه معاون اجرایی پرحاشیه مسعود پزشکیان و سرپرست نهاد ریاست‌جمهوری ادامه دارد. خطیب جمعه تهران، کارشناسان و صاحب‌نظران دینی و همچنین تعداد بسیار زیادی از دغدغه‌مندان و دلسوزان در اینبار سخن گفتند. تأکید بر جایگاه رفیع ولی فقیه در ساختار سیاسی جمهوری اسلامی ایران و یادآوری بدیهیات ساختاری و مبانی معرفتی به قائم‌پناه از جمله محورهای این انتقادات بود.

جعفر کاظمی
روزنامه‌نگار

جمله دوم: «تأیید صلاحیت پزشکیان برخلاف نظر ۱۲ عضو شورای نگهبان و با توصیه رهبری بوده!»

اگر هر دو جمله درست است، نتیجه‌ای که از آنها گرفته می‌شود این است:

۱. به نظر شما تأیید صلاحیت پزشکیان کار غلطی بوده.

۲. جایگاه فعلی پزشکیان نامشروع است.

۳. جایگاه معاونت شما هم نامشروع است!

پس هر دو استعفا دهید و از مردم عذرخواهی کنید.

سید رضا نریمانی مداح اهل بیت (ع) نیز در پاسخ به

سخنان معاون اجرایی رئیس‌جمهور نوشت: اگر قرار باشد نظر رهبری هرآنچه می‌گوید اجرا نشود شما اشتباه کردید در این نظام اسلامی مسئولیت گرفتید چون یکی از شرایط جایگاه شما التزام عملی به فرامین ولایت فقیه می‌باشد. وی با بیان اینکه شما هنوز معنای ولایت فقیه را ننموده‌اید، نوشت: شما در جایگاهی نیستید که نظریه فقیه جامعه را کارشناسی کنید نظر ولایت فقیه خود کارشناسی شده است و بر طبق حدود الهیست. امام خمینی (ره) دایره ولایت فقیه را در هم ردیف با ولایت اهل بیت میدانستند. وی افزود: ولی فقیه در جامعه اسلامی کسی است که می‌خواهد قانون خدا را اجرا کند و ارزشهای اسلامی را در میان مردم رواج دهد. سنگربان اسلام و نظام اسلامی و نگهبان ملت در برابر انحراف و فساد عقیده و اخلاق باشد و در برابر تهاجم

بی‌امان دشمن آوای بیداری و استقامت سر دهد. نریمانی در ادامه تصریح کرد: حال اگر در حکومت اسلامی از او امر ولی امر سرپیچی شود و تدابیر و انتظارات مقام رهبری عملی نشود مردم در برابر تهاجم فرهنگی و سیاسی دشمن، شکست می‌خورند و در نتیجه، ارزشهای اسلامی به فراموشی سپرده می‌شود، معروف‌ها منکر و منکرات به عنوان معروف و افول می‌یابد و بارنگ باختن معنویت و افول غیرت دینی، فرهنگ اسلامی استحاله و به تباهی کشیده می‌شود. وی افزود: مشکل شما فهم شماست فهم شما از ولایت فقیه اشتباه است برای همین مشکلات کشور حل نمیشود شما به جای مذاکره با آمریکا و حل کردن مشکلات کشور با نگاه غریب‌گرایی فهم خودتان را ارتقا دهید و به فهم ولی فقیه جامعه برسائید.

سود تفاهم نامه در جیب ترامپ

۲۶ خرداد

«اگر به بمباران ایران ادامه می‌دادیم، کشتی‌ها دیگر نمی‌توانستند تردد کنند. ذخایر نفت ما هم حدود ۴ هفته دیگر تمام می‌شد. ذخایر جهان واقعاً تمام می‌شد.» این جملات، اظهارات ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا، در ۲۸ خرداد و درست چند ساعت پس از امضای تفاهم‌نامه با ایران است. دو روز پس از این اظهارات، ترامپ بار دیگر اعلام کرد: «اگر به بمباران ایران ادامه می‌دادیم، همین حالا شاهد انسداد کامل تنگه هرمز بودیم.» او گفت: «تنها راهی که می‌توانستم سخت‌گیرتر باشم، این بود که دو یا سه هفته دیگر به آنجا بروم و همچنان آنها را بمباران کنم، درست است؟ اما این چه چیزی عاید ما می‌کند؟ تنگه هرمز باز نخواهد شد. این همان چیزی است که می‌تواند باعث یک رکود جهانی شود.» حالا جدیدترین آمارهای اداره اطلاعات انرژی آمریکا نشان می‌دهد ذخایر راهبردی نفت این کشور

به حدود ۳۲۵ میلیون بشکه رسیده است. این رقم، کمترین میزان در ۴۳ سال اخیر (از ۱۹۸۳ تاکنون) به شمار می‌رود. آمارها نشان می‌دهد تنها طی یک هفته منتهی به ۲۶ ژوئن (۵ تیر)، بیش از ۵۰ میلیون بشکه از حجم ذخایر نفت آمریکا کاسته شده است. همچنین از شروع جنگ تا کنون حدود ۹۰ میلیون بشکه از این ذخایر کم شده است.

با توجه به تأثیر منفی جنگ بر ذخایر نفت آمریکا، برخی صاحب‌نظران در ایران، تفاهم‌نامه اخیراً «فرصتی به آمریکا برای احیای ذخایر نفت» می‌دانند. طبق اعلام آنها، آمریکا در نظر دارد از فرصت تفاهم‌نامه برای افزایش ذخایر نفت و سپس آغاز مجدد حملات به ایران استفاده کند. مجید شاکری کارشناس اقتصادی در رابطه با تأثیر جنگ بر ذخایر نفت آمریکا گفت: کاهش قیمت نفت در شرایط فعلی، ناشی از بازگشت کامل شرایط به وضعیت

عادی نیست، بلکه بازار با این انتظار معامله می‌کند که تنگه هرمز در آینده به طور کامل بازگشایی خواهد شد. به همین دلیل آمریکا همچنان برای جبران کاهش ذخایر خود از موقودی انبارها استفاده می‌کند و روند افت ذخایر ادامه دارد.

او با بیان اینکه اهمیت کاهش ذخایر آمریکا صرفاً به حجم آن محدود نمی‌شود، گفت: آمریکا ۵ مجموعه ذخیره راهبردی مجزا در اختیار دارد که یکی از آنها نقش مستقیمی در مدیریت بازار و قیمت‌گذاری انرژی ایفا می‌کند و اکنون همین بخش در بدترین وضعیت قرار گرفته است. نخستین پیامد این وضعیت آن است که آمریکا ناچار می‌شود صادرات فرآورده‌های نفتی، به ویژه سوخت، به اروپا را محدود یا متوقف کند؛ موضوعی که می‌تواند تبعات قابل توجهی برای بازار انرژی اروپا به همراه داشته باشد.

نوبنیاد با اشاره به الزامات سیاست تجاری کشور گزارش می‌دهد:

چارچوب روابط اقتصادی در نگاه رهبر شهید

طی هفته‌های اخیر، موضوع واردات کالاهای اساسی از آمریکا به یکی از داغ‌ترین مسائل مرتبط با تفاهم‌نامه اخیر با آمریکا تبدیل شده است. ماجرا از آنجا آغاز شد که مقامات آمریکایی اعلام کردند پول‌های بلوکه‌شده ایران صرفاً صرف خرید کالاهای اساسی، نظیر ذرت، سویا و غیره، از کشاورزان آمریکایی خواهد شد. پس از آن، برخی از دولتمردان نیز به شکل‌های دیگری این موضوع را تأیید کردند؛ از جمله رئیس‌کل بانک مرکزی که در تشریح جزئیات تفاهم‌نامه اعلام کرد: ما هیچ مانعی برای خرید از آمریکا نمی‌بینیم؛ به شرط آنکه نرخ و کیفیت کالاهای اساسی مانند ذرت، گندم یا سایر اقلام مورد نیاز ما مناسب باشد.

نیمایسهیلی
روزنامه‌نگار

بخش پایانی این نامه آمده است: «همان‌طور که در جلسات متعدد به آن جناب و دیگر مسئولان دولتی یادآور شده و در جلسات عمومی به مردم عزیزمان گوشزد کرده‌ام، رفع تحریم‌ها هر چند از باب رفع ظلم و احقاق حقوق ملت ایران کار لازمی است، لیکن گشایش اقتصادی و بهبود معیشت و رفع معضلات کنونی جز با جدی گرفتن و پیگیری همه‌جانبه‌ی اقتصاد مقاومتی میسر نخواهد شد. امید است که مراقبت شود که این مقصود با جدیّت تمام دنبال شود و به خصوص به تقویت تولید ملی توجه ویژه صورت گیرد و نیز مراقبت فرمایید که وضعیّت پس از برداشته شدن تحریم‌ها، به واردات بی‌رویه نینجامد و بخصوص از وارد کردن هرگونه مواد مصرفی از آمریکا جداً پرهیز شود.»

چارچوب کلی روابط اقتصادی بین‌المللی

ممنوعیت ورود کالاهای مصرفی آمریکا را می‌توان به عنوان یک چارچوب کلی برای روابط اقتصادی بین‌المللی کشور در نظر گرفت. در این چارچوب، اولویت توسعه روابط اقتصادی و تجاری با کشورهای همسو یا دست‌کم کشورهای غیرمتخاصم است. لزوم اولویت یافتن کشورهای همسودر موضوع توسعه مناسبات اقتصادی و به حداقل رساندن مناسبات با کشورهای متخاصم، در جریان جنگ رمضان بیش از هر زمان دیگری آشکار شد. همراهی و همدستی برخی از کشورهای حاشیه خلیج فارس، از جمله امارات، با آمریکا و رژیم صهیونیستی در حمله به ایران، لزوم بازاریابی مناسبات مالی و تجاری بین‌المللی کشور با هدف کاهش حداکثری وابستگی به این کشورها را گوشزد کرد.

نکته دیگر در رابطه با این توصیه رهبر شهید، تأکید ویژه بر ممنوعیت واردات کالاهای مصرفی است. از آنجا که کالاهای مصرفی صرفاً برای رفع نیازهای روزمره استفاده شده و تأثیر مثبتی بر توسعه زیرساخت‌های

این اظهارات عبدالناصر همتی، موضوع مصرف شدن منابع ایران برای خرید کالاهای اساسی آمریکایی را از «ادعای مقامات آمریکایی» به یک «گزینه بسیار محتمل» تبدیل کرد. پس از آن بود که موج انتقادات از این اظهارات آغاز شد. صرف شدن منابع مالی ایران برای رونق بخشی به کشاورزی بحران‌زده آمریکا و خروج بخش کشاورزی این کشور از بحران ناشی از جنگ، بهانه‌ای برای بازخوانی فرمایشات رهبر شهید در این رابطه شد.

سال ۱۳۹۴ و پس از امضای توافق اتمی بود که موضوع واردات کالا از آمریکا بیش از هر زمان دیگری مطرح شد. در آن برهه، تبلیغات سنگینی برای ورود کالاهای آمریکایی با استفاده از منابع آزادشده، از سوی رسانه‌های حامی دولت منتشر می‌شد. نکته مهم در این تبلیغات، تمرکز بر کالاهای مصرفی آمریکایی، نظیر فرست‌فود و نوشابه بود. مسئولان دولت وقت و رسانه‌های حامی آن‌ها که تا پیش از آن، وعده سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌ها و واردات کالاهای سرمایه‌ای و فناوریانه آمریکایی می‌دادند، پس از امضای توافق، ناگهان تغییر جهت داده و عواید ناشی از توافق را به نازل‌ترین سطح رساندند.

پس از امضای توافق، موضوع بررسی و تصویب آن در مجلس مطرح شد. بر همین اساس، رهبر شهید انقلاب، ۲۹ مهر ۱۳۹۴، در نامه‌ای به رئیس‌جمهور وقت، الزامات گانه در اجرای برجام را بیان کردند. در

پشت پرده فشار اقتصادی

رهبر شهید انقلاب روز ۲۷ بهمن ۱۳۹۵ گفتند: «اپروز نگاه دشمنان ملت ایران به مسئله اقتصاد است؛ سعی دارند به اقتصاد کشور فشار بیاورند؛ اقتصاد کشور را آن چنان زیر فشار قرار بدهند که مردم دچار مشکل بشوند. وقتی مردم دچار مشکل شدند، دل‌زده میشوند، دل‌سرد میشوند؛ دشمن همین را میخواهد. دشمن میخواهد مردم از انقلابشان، از دولتشان، از کشورشان دل‌سرد بشوند، دل‌زده بشوند.

تالار شیشه‌ای

رشد شاخص بورس در سایه خروج پول

بازار سهام هفته گذشته، در سایه گزارش عملکرد شرکت‌ها و پس از اصلاح اندک شاخص کل بورس تهران به عنوان نامگر این بازار، دوباره روند صعودی به خود گرفت. بررسی معاملات هفته نشان می‌دهد که بازار سهام یک اصلاح کوتاه را پشت سر گذاشته و دوباره به مسیر صعودی بازگشته است. اگرچه فشار فروش در روزهای ابتدایی باعث نگرانی فعالان بازار شده بود، اما بازگشت تقاضا از نیمه دوم هفته نشان داد خریداران همچنان از قدرت مناسبی برخوردارند. با این حال، برای دومین هفته متوالی، خروج پول سهامداران خرد از بازار ادامه داشت و طی هفته گذشته حدود ۴ هزار میلیارد تومان از بازار خارج شد؛ گروه بانک‌ها، صندوق‌های سهامی و فلزات اساسی بیشترین سهم را در خروج این نقدینگی داشتند. در مقابل، بیشترین نقدینگی حقیقی جذب هلدینگ‌ها و شرکت‌های دارویی شد. هرچند بازار سهام دومین هفته تیرماه با اتکا به گزارش ماهانه شرکت‌ها و بی‌اعتنا به اخبار منفی و تعطیلی چندروزه هفته جاری با برتری تقاضا به پایان رساند، اما میانگین ارزش معاملات خرد در قیاس با هفته قبل از آن، روندی کاهشی داشت و در هفته گذشته به حدود ۳۰ هزار میلیارد تومان رسید.

شاخص کل بورس تهران در پایان روز دوم تیرماه در محدوده ۵ میلیون و ۱۶۰ هزار و ۹۰۳ واحد قرار داشت و طی ۵ روز کاری با رشد ۰.۵۱ درصدی (۲۶ هزار و ۳۶۰ واحد)، در پایان هفته در ارتفاع ۵ میلیون و ۱۸۷ هزار و ۲۶۳ واحد قرار گرفت. در این میان، شاخص هم‌وزن عملکرد بهتری داشت و رشد ۱.۷۸ درصدی (۲۴ هزار واحد) را در دومین هفته تیرماه ثبت کرد. این شاخص از یک میلیون و ۳۳۷ هزار و ۴۷۹ واحد به یک میلیون و ۳۶۱ هزار و ۳۵۱ واحد در پایان هفته رسید.

این موضوع نشان می‌دهد جریان نقدینگی تنها به سمت سهام بزرگ حرکت نکرده و بخش وسیع‌تری از بازار مورد توجه سرمایه‌گذاران قرار گرفته است. در معاملات شنبه گذشته، شاخص کل بورس با افزایش ۱۵ هزار و ۴۵۱ واحدی به کار خود پایان داد. روز یکشنبه با افزایش فشار فروش، بسیاری از نمادها در صف فروش قرار گرفتند، شاخص کل بیش از ۱۰۰ هزار واحد افت کرد. معاملات دوشنبه نیز با فشار فروش آغاز شد، اما در تقابل خریداران و فروشندگان، شاخص هم‌وزن وارد محدوده مثبت شد و شاخص کل افت اندکی را ثبت کرد. در نهایت، معاملات روزهای سه‌شنبه و چهارشنبه با استقبال خریداران آغاز شد و با موج تقاضا، بسیاری از نمادها به صف خرید رسیدند.

پیمان پاک در گفت‌وگو با نوبنیاد به ادعای واردات از آمریکا پاسخ داد؛

هیچ غله آمریکایی در دولت سیزدهم وارد کشور نشد

گفته او، واردات کالاهای اساسی از محل منابع بلوکه‌شده ایران در عراق و قطر نیز عمدتاً از مبدأ برزیل و آرژانتین انجام می‌شد و هیچ محصول آمریکایی وارد کشور نشده است.

رئیس اسبق سازمان توسعه تجارت، بارد ادعای واردات غلات و کالاهای اساسی از آمریکا در دولت سیزدهم، تأکید کرد: در این دوره حتی یک ثبت سفارش برای خرید این اقلام انجام نشده است. به

آرمان صدرايي

روزنامه نگار

منصوب شد، در گفت‌وگو با نوبنیاد درباره واردات کالاهای اساسی از آمریکا گفت: میزان تجارت آمریکا با ایران همواره بسیار کم بوده و فقط برخی داروهای خاص و تجهیزات بیمارستانی که یک سری شرکت‌های آمریکایی تولید می‌کنند، با مجوزهای خاص وارد می‌شده است. اما واردات غلات و مواد غذایی از آمریکا، با توصیه نهادهای امنیتی، از زمان دولت دوازدهم (حسن روحانی) ممنوع شده و اجازه ثبت سفارش نداشته است. او افزود: بنابراین، در سامانه جامع تجارت، از سال‌های ۹۷ و ۹۸ هیچ ثبت سفارشی برای واردات کالای اساسی از آمریکا انجام نشده است. در سه سال دولت سیزدهم نیز حتی یک مورد ثبت سفارش برای خرید یا واردات کالای اساسی و غلات آمریکایی نداشتیم. رئیس اسبق سازمان توسعه تجارت درباره واردات با پول‌های ایران در عراق و قطر اظهار داشت: توافق برای واردات با منابع بلوکه‌شده ایران در عراق، در دولت دوازدهم، برای حدود یک میلیارد دلار انجام شده بود و در دولت سیزدهم نیز این مسیر ادامه داشت. دولت چهاردهم هم آن را دنبال کرد و خرید از چند شرکت چندملیتی که برخی از آنها در بورس آمریکا حضور دارند، صورت می‌گرفت. این شرکت‌ها براساس توافق با واردکنندگان داخلی، خرید کالاهای اساسی را نهایی می‌کردند. بانک مرکزی عراق هم برای پرداخت پول آن از اوفک مجوز گرفته بود؛ مانند پول‌هایی که در ترکیه قرار دارد، تا با این منابع کالای اساسی تأمین شود.

پیمان پاک تأکید کرد: در دولت سیزدهم، در کنار ایجاد تنوع در مبادی واردات و سوق دادن بخش قابل توجهی از تأمین کالای اساسی کشور به سمت روسیه، قزاقستان، پاکستان و هند، تمام محموله‌هایی که از مسیر پول‌های بلوکه‌شده در عراق خریداری می‌شد، غالباً محصول آرژانتین و برزیل بود و هیچ محصول آمریکایی خریداری نشد. حدود هشت شرکت چندملیتی مانند کارگیل و بونگه در این فرایند فعالیت داشتند که در بازار بورس آمریکا هم حضور دارند. این شرکت‌ها چون خریداران بزرگ کالای اساسی هستند، به صورت فیوچر (خرید آتی) در برزیل، آرژانتین، اوکراین و کشورهای مختلف محصولات را خرید می‌کنند و آن را به کشورهای دیگر می‌فروشند. او گفت: تمام کالاهایی که از مسیر عراق خریداری شده بود، تقریباً از برزیل و آرژانتین وارد کشور شده بود. روسیه نیز بعد از جنگ اوکراین تحریم شد و عراق به دلیل تحریم‌ها امکان تجارت با روسیه را نداشت. قزاقستان و سایر کشورها

پیشنهادی برای هزینه‌کرد پول‌های بلوکه‌شده در قطر

پیمان پاک در مورد منابع بلوکه شده در قطر پیشنهاد داد: بهتر است برای کالاهای غیرحساس، خارج از کالای اساسی، مانند پنل خورشیدی، تجهیزات صنعتی و تجهیزات پزشکی مذاکره شود. برای مثال، دولت برنامه ساخت ۳۰ هزار مگاوات نیروگاه خورشیدی دارد. پنل خورشیدی کالای تحریمی نیست و مصرف دوگانه نیز ندارد. بنابراین، می‌توان بر تأمین این کالا از مسیر پول‌های قطر اصرار کرد؛ یا مثال دیگر، با توجه به نیاز کشور به واردات چند میلیارد دلار بنزین در سال، از این منابع برای واردات بنزین، حتی از شرکت‌های چندملیتی با سهام غالب آمریکایی، استفاده شود. اگر توافق از منظر اقتدار بوده و قرار است پول به ایران داده شود و این موضوع محقق نشده، بحث دیگری است و در آن زمینه اظهارنظر نمی‌کنم؛ اما از منظر فنی و تجاری، اگر قرار است کالایی خریداری شود، استفاده از منابع برای پنل خورشیدی، بنزین، ماشین‌آلات و تجهیزات صنعتی قابل مذاکره است و این‌ها اولویت دارند. البته باید پول در اختیار جمهوری اسلامی قرار گیرد، اما اگر صلاحیت مستولان واردات کالا است، اولویت‌های دیگری وجود دارد و بهتر است پول عراق و ترکیه صرف واردات کالاهای اساسی شود و در این مذاکرات جدید، کالاهای دیگر مورد توافق طرفین قرار گیرد؛ همان‌طور که در سال‌های گذشته نیز انجام شده است.

۷ میلیارد دلار نیاز سالانه غلات

او درباره تقاضای نامه ایران و آمریکا برای آزادسازی منابع بلوکه‌شده گفت: من هم مانند دیگران از جزئیات اطلاعی ندارم و مانند همه از فرایند آزادسازی منابع بی‌خبریم؛ اما هم‌اکنون چند شرکت ایرانی در قطر برای خرید و واردات در حال مذاکره هستند. این کارشناس مسائل تجارت خارجی بیان کرد: نکته اینجاست که ایران اکنون ۷ میلیارد دلار در عراق و ۳ تا ۴ میلیارد دلار در ترکیه دارد که برای واردات غذا و دارو مجوز دارد. ۱۲ میلیارد دلار دیگر نیز قرار است از طریق قطر استفاده شود که مجموع این‌ها حدود ۲۴ میلیارد دلار می‌شود. پیمان پاک تصریح کرد: ما سالانه فقط حدود ۷ میلیارد دلار نیاز به واردات غلات (ذرت، جو، گندم، شکر، روغن و کنجاله) داریم. پس چگونه با ۲۴ میلیارد دلار می‌خواهیم برای کشور ۶ تا ۷ میلیارد دلار کالا وارد کنیم؟ در این فرایند ممکن است پول‌های عراق و ترکیه معطل بماند.

تراز

خضریان خطاب به وزیر کار: چرا اموال بازنشستگان نادیده گرفته می‌شود؟

نماینده مردم تهران در مجلس شورای اسلامی در جلسه‌ای با احمد میدری، وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی، اظهار کرد: در شرایطی که مسئولان کشور بر صیانت از حقوق کارگران و امنیت شغلی نیروی انسانی تأکید دارند، پاسخ دهید چه تعداد از نیروهای شرکت‌های تابعه این وزارتخانه، از جمله کشتیرانی، دالاهو و سایر مجموعه‌ها، تعدیل شده‌اند؟ در حالی که همه ما باید مراقبت کنیم کشور در حوزه اشتغال، شرایط آramی داشته باشد. علی خضریان افزود: همچنین درخواست‌های بیمه بیکاری همچنان معطل مانده است و در این شرایط دشوار معیشتی، رسیدگی به وضعیت بیکاران با کندی مواجه است. آیا بهتر نیست به جای پرداختن به عزل و نصب‌ها، روزانه چند ساعت صرف حل مشکلات متقاضیان بیمه بیکاری شود؟

او ادامه داد: کارشناسی دارایی و ارزش‌سنجی شرکت‌های زیرمجموعه شما با نرخ سال گذشته ارزیابی شده و تورم و ارزش کنونی آنها در آگهی مزایده نادیده گرفته شده است. چرا قرار است اموال بازنشستگان این گونه به تاراج گذاشته شود؟ ارزش‌گذاری این شرکت‌ها نیازمند تجدید ارزیابی است. خضریان گفت: نهادهای نظارتی مانند دیوان محاسبات مجلس، سازمان بازرسی کل کشور و حتی نهادهای امنیتی تذکراتی می‌دهند. متأسفانه نمونه بارز آن هم در مورد هلدینگ آتیه صبا است؛ دیوان محاسبات مکاتباتی داشت، اما مدیرکل حوزه وزارتی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، برخلاف قانون، عزل و نصب‌های صورت گرفته را باطل اعلام کرد.

وی تصریح کرد: هواپیمایی آسمان به صورت ماهیانه حقوق نیروهای خود را از هلدینگ آتیه صبا دریافت می‌کند. تا چه زمانی قرار است پول و سرمایه بازنشستگان خرج کارهای روزمره شود؟ حتی در جلسات قبلی پیشنهاد راهکار برای هواپیمایی آسمان ارائه کردم، اما مسئله تاکنون حل نشده است. همچنین بودجه مسئولیت اجتماعی که از تمامی شرکت‌ها گرفته می‌شود و به سمت سازمان فنی و حرفه‌ای هدایت کرده‌اید، صرف چه اموری می‌شود و چند درصد آن برای کارهای فرهنگی و رسانه‌ای، به امور خاص هدایت شده است؟

عضو کمیسیون تدوین آیین‌نامه داخلی مجلس در ادامه بیان کرد: نارضایتی بازنشستگان کشوری و تأمین اجتماعی از عملکرد آن وزارتخانه به صورت فزاینده‌ای در حال افزایش است. برنامه مشخصی برای افزایش حقوق، ساماندهی بیمه تکمیلی، درصد حق بیمه پرداختی، ترمیم حقوق و رفع مطالبات آنها هنوز مشخص نیست. همچنین وام‌های ۴ درصدی از محل رسوب پول‌های صندوق‌ها به افراد سفارش شده پرداخت می‌شود، اما چرا به بازنشستگان پرداخت نمی‌شود؟

خضریان به میدری اظهار داشت: در وزارتخانه شما چند نفر از نیروهای انقلابی و افراد متعهد به انقلاب، به ناحق کنار گذاشته شده‌اند. در مقابل، فردی را که در تویتر فعال است، استخدام کرده‌اید. همیشه فکر می‌کردم شما مرد عدالت خواهی هستید، اما داماد معاون اجرایی رئیس‌جمهور را به عضویت هیئت مدیره رایتل منصوب کردید؛ یا داماد آقای الیاس حضرتی را با مدرک نامرتبط منصوب کرده‌اید.

بین الملل

تلاش جنگنده‌های عربستان برای جلوگیری از فرود هواپیمای ایرانی در صنعا

نیروهای مسلح یمن در بیانیه‌ای اعلام کردند (۵ ساعت ۵:۲۰ با مدام جمعه، جنگنده‌های عربستان سعودی با نقض حریم هوایی یمن تلاش کردند مانع فرود یک فروند هواپیمای غیرنظامی ایرانی در فرودگاه بین‌المللی صنعا شوند. این هواپیما حامل بیش از ۲۰۰ مسافر شامل شهروندان، بیماران و مجروحان بوده است.) در این بیانیه آمده است که سامانه‌های پدافند هوایی یمن با شلیک چند موشک، جنگنده‌های سعودی را رهگیری کرده و آنها را وادار به ترک حریم هوایی این کشور کردند. نیروهای مسلح یمن ضمن هشدار به عربستان درباره تکرار هرگونه اقدام مشابه، اعلام کردند هرگونه تجاوز یا نقض حریم هوایی این کشور با پاسخی متقابل و هدف قرار دادن فرودگاه‌ها و زیرساخت‌های حیاتی عربستان مواجه خواهد شد. این بیانیه همچنین بر مخالفت با ادامه محاصره یمن تأکید کرده و اعلام کرده است که صنعا برای پایان دادن به این محاصره از «تمام اقدامات مشروع» استفاده خواهد کرد.

نیروهای مسلح یمن همچنین از مردم این کشور خواستند به بسیج عمومی و آمادگی رزمی ادامه دهند و آمادگی کامل خود را برای اجرای هرگونه دستور صادرشده از سوی رهبری انصارالله اعلام کردند. در بخش پایانی بیانیه، از اقدام جمهوری اسلامی ایران برای برقراری پرواز به صنعا و انتقال بیماران، افراد در راه مانده و هیئت‌های شرکت‌کننده در مراسم تشییع رهبر شهید ایران قدردانی شده و بر ادامه پروازهای میان تهران و صنعا با هدف شکستن محاصره و کاهش مشکلات انسانی مردم یمن تأکید شده است.

از آناتولی و رویترز تا گاردین، نیویورک تایمز، آسوشیتدپرس، الجزیره و دیگر رسانه‌های جهان مراسم وداع با رهبر شهید را فراتر از یک مراسم تشییع، نمادی از تاب‌آوری و قدرت ایران توصیف کردند.

جهان در صف وداع

مصلاي تهران از صبح جمعه فقط ميزبان آغاز آيين وداع با پيكر مطهر رهبر شهيد انقلاب اسلامي، حضرت آيت الله العظمي خامنه‌اي، نبود؛ اينجا صحنه اثبات يك واقعيت بزرگ بود؛ جمهوری اسلامی ایران، تنها چهل روز پس از رویارویی با آمریکا و رژیم صهیونیستی، نه در انزوا، بلکه در میان خیل ملت‌ها، هیئت‌های رسمی و نگاه میلیون‌ها مخاطب جهانی، اقتدار خود را به نمایش گذاشت.

آسوشیتدپرس، نیویورک تایمز، الجزیره، ایندپندنت، ایندیانا تایمز، دویچه وله، ان بی سی، سی ان ان و ده‌ها رسانه دیگر نیز از صبح جمعه، مراسم تهران را به طور گسترده پوشش دادند. بسیاری از این رسانه‌ها از حضور احتمالی ۱۵ تا ۲۰ میلیون عزادار سخن گفتند و حتی آسوشیتدپرس اذعان کرد که آیت‌الله‌خامنه‌ای طی بیش از سه دهه رهبری، ایران را به یک قدرت منطقه‌ای تبدیل کرد و توان نظامی و محور مقاومت را توسعه داد. نیویورک تایمز نیز این تشییع را یکی از بزرگ‌ترین مراسم‌های تاریخ معاصر توصیف کرد که قرار است نماد وحدت ملی و مقاومت در برابر دشمن خارجی باشد. این همان واقعیتی است که دشمنان در محاسبات خود ندیدند. آنان گمان می‌کردند ترور رهبر انقلاب، آغاز فروپاشی جمهوری اسلامی خواهد بود؛ اما اکنون همان رسانه‌های بین‌المللی از کشوری گزارش می‌دهند که پس از عبور از سنگین‌ترین جنگ تاریخ خود، با ثبات، اقتدار و پشتوانه مردمی و بین‌المللی، رهبر شهیدش را بدرقه می‌کند. تشییع امروز، فقط وداع با یک رهبر نبود؛ همه‌پرسی جهانی برای ماندگاری مکتبی بود که بزرگ‌ترین ارتش‌ها نیز نتوانستند آن را به زانو درآورند.

دوربین‌های جهان، اقتدار ایران را روایت کردند

از آناتولی و رویترز تا گاردین، نیویورک تایمز، آسوشیتدپرس و الجزیره، رسانه‌های جهان ناچار شدند حضور گسترده هیئت‌های خارجی و پیش‌بینی حضور میلیون‌ها عزادار را بازتاب دهند؛ رویدادی که بسیاری از آنها آن را فراتر از یک مراسم تشییع و نمادی از تاب‌آوری، انسجام و قدرت جمهوری اسلامی توصیف کردند.

پیش‌تر اسماعیل بقایی از حضور نزدیک به ۱۰۰ کشور یا هیأت رسمی، یا شخصیت‌ها و گروه‌های مردمی بین‌المللی در این مراسم خبر داد. خبرگزاری آناتولی ترکیه با انتشار گزارش و تصاویر این مراسم، حضور رؤسای جمهور عراق و تاجیکستان و گرجستان، نخست‌وزیر ارمنستان، نخست‌وزیر و فرمانده ارتش پاکستان، رئیس‌القلیم کردستان عراق، رئیس‌مجلس ازبکستان و ده‌ها هیئت رسمی دیگر را بازتاب داد و نوشت که هیئت‌هایی از فلسطین، لبنان، روسیه، ترکیه، هند، تایلند و حتی نمایندگان احزاب اروپایی نیز برای ادای احترام به رهبر شهید انقلاب راهی تهران شده‌اند. آناتولی همچنین تأکید کرد که مراسم وداع طی روزهای آینده در تهران، قم، نجف، کربلا و مشهد ادامه خواهد یافت؛ مسیری که نشان‌دهنده عمق نفوذ معنوی و سیاسی رهبر شهید در جهان اسلام است.

جالب‌تر آنکه رسانه‌های غربی نیز ناچار شدند ابعاد این رویداد را فراتر از یک مراسم تشییع توصیف کنند. گاردین نوشت میلیون‌ها نفر در این آیین شرکت خواهند کرد و این مراسم «نمایشی از قدرت ملی، تاب‌آوری و انسجام اجتماعی» است که پیام مقاومت را به جهان مخابره می‌کند. این روزنامه در پایان گزارش خود نیز آخرین مواضع رهبر شهید درباره ایستادگی در برابر سلطه را یادآوری کرد و آن را نماد خط مقاومت ایران دانست.

واشنگتن پست، رویترز، خبرگزاری فرانسه،

امیر برومند

روزنامه‌نگار

روز جمعه، مصلاي امام خميني (ره) تهران تنها ميزبان مراسم وداع با پيكر مطهر رهبر شهيد انقلاب اسلامي، حضرت آيت الله العظمي خامنه‌اي نبود؛ اين مراسم به صحنه‌اي ديگر از نمايش اقتدار جمهوری اسلامی ایران پس از چهل روز نبرد با قوی‌ترین ارتش تاریخ جهان ارتش تروریستی آمریکا و جنایتکارترین رژیم یعنی رژیم اسرائیل و ۴ ماه مقاومت تبدیل شد. کشور و ساختاری که دو قدرت اتمی جهان وعده فروپاشی‌اش را می‌دادند، امروز نه تنها پابرجاست، بلکه در حالی رهبر تاریخ‌ساز خود را بدرقه می‌کند که هیئت‌های بلندپایه سیاسی، مذهبی و پارلمانی از اقصای نقاط جهان برای ادای احترام به تهران آمده‌اند؛ تصویری که بیش از هر تحلیل سیاسی، شکست پروژه انزواي ایران را روایت می‌کند.

یادداشت

رد پای آشکار تل‌آویو در سیاست واشنگتن

محسن پوردادفر
روزنامه‌نگار

گزارش مفصل الجزیره درباره «بنیاد دفاع از دموکراسی‌ها» (FDD)، در واقع بازخوانی همان واقعیتی است که تحلیلگران بین‌المللی و داخلی سال‌ها درباره آن هشدار داده بود؛ اینکه سیاست آمریکا علیه ایران، نه محصول یک فرآیند مستقل تصمیم‌گیری، بلکه حاصل نفوذ شبکه‌ای از لابی‌های صهیونیستی است که میان اندیشکده، رسانه، کنگره و دولت آمریکا در گردش‌اند.

الجزیره در همان ابتدای گزارش، پرده از یک نمونه روشن برمی‌دارد؛ کاخ سفید ترامپ برای حمله تبلیغاتی به ایران، به نمودار و ادعاهای FDD استناد می‌کند؛ ادعاهایی که این رسانه آنها را «دروغ» می‌خواند و یادآور می‌شود تهران تنها پس از خروج ترامپ از برجام، سطح غنی‌سازی را افزایش داد. گزارش سپس نتیجه می‌گیرد: «این موضوع نشان می‌دهد که چگونه محورهای تبلیغاتی FDD درباره جنگ آمریکا و اسرائیل علیه ایران، توسط دولت ترامپ مورد استفاده قرار می‌گیرد.»

اهمیت گزارش اما فراتر از این است. الجزیره تصریح می‌کند کارشناسان این بنیاد «در شبکه‌های خبری بزرگ آمریکا حضور می‌یابند، در کنگره و کاخ سفید رفت‌وآمد دارند و اغلب به عنوان تحلیلگران غیرحزبی معرفی می‌شوند»، اما «در پس این تصویر، شبکه‌ای از مقامات سابق نظامی و اطلاعاتی اسرائیل قرار دارد که سال‌هاست آمریکا را به سمت رویارویی با ایران سوق می‌دهند.» این دقیقاً همان حلقه‌ای است که نشان می‌دهد چگونه روایت‌های امنیتی تل‌آویو، با پوشش علمی و کارشناسی، به سیاست رسمی واشنگتن تبدیل می‌شود.

مهم‌ترین بخش گزارش، معرفی «نیک استوارت» است؛ فردی که از بازوی لابی‌گری FDD مستقیماً به تیم مذاکره‌کننده ترامپ درباره ایران منتقل شده است. الجزیره یادآور می‌شود استوارت آشکارا از «فشار نظامی علیه ایران» دفاع می‌کرد و بعدها نیز گفته بود نباید تصور کرد هیچ مقام ایرانی «می‌تواند با حسن نیت مذاکره کند.» این یعنی همان جریانی که برای تشدید تحریم و تهدید نظامی تلاش می‌کرد، اکنون در جایگاه مذاکره‌کننده نیز حضور دارد.

بنیاد کارنگی، FDD را «قدرت آتش فکری» پشت لابی حامی اسرائیل در واشنگتن معرفی می‌کند؛ نهادی که مأموریتش تولید استدلال، گزارش و خوراک رسانه‌ای برای پیشبرد سیاست‌های مطلوب تل‌آویو است. خود FDD نیز در وب‌سایتش هدفش را «توسعه گزینه‌های سیاستی برای مقابله با تهدیدات پیش‌روی اسرائیل» عنوان کرده و اسرائیل را «ارزشمندترین، قابل‌اعتمادترین و آسیب‌پذیرترین متحد آمریکا» می‌نامد.

شاید گویاترین بخش گزارش، اعتراف مدیر این اندیشکده باشد. مارک دوبروینز می‌گوید: «اگر مرا بشناسید، می‌دانید که با یک مأموریت زندگی می‌کنم و نفس می‌کشم؛ متوقف کردن ایران هسته‌ای و پایان دادن به جمهوری اسلامی.» او در پاسخ به این اتهام که FDD «بازوی طراحی و اجرای سیاست‌های آمریکا علیه ایران» است نیز می‌گوید «اتهام وارده را می‌پذیرم.» این اعتراف، بیش از هر تحلیل دیگری، نشان می‌دهد چرا مسئله صرفاً اختلاف با یک دولت یا یک رئیس‌جمهور آمریکایی نیست؛ بلکه با ساختاری روبه‌روست که مأموریت خود را مقابله با ایران تعریف کرده و میان لابی‌گری، رسانه، اندیشکده و سیاست‌گذاری، مرزی باقی نگذاشته است.

مروری بر سخنان، مواضع و نگاه شهید آیت الله خامنه ای به حکمرانی و سیاست خارجی

سیاست خارجی بر مدار استقلال؛ میراث ماندگار ۳۶ ساله

در آستانه تشییع باشکوه و وداع ابدی ملت ایران با رهبر شهید انقلاب اسلامی، آیت الله خامنه ای، بازخوانی مواضع، بیانات و عملکرد ایشان در طول ۳۶ سال رهبری، بیش از هر چیز یک حقیقت را آشکار می کند؛ اینکه ستون اصلی این مکتب در حکمرانی و سیاست خارجی،

«استقلال» بوده است. اصلی که نه تنها جهت دهنده تصمیمات راهبردی جمهوری اسلامی در عرصه بین المللی بوده، بلکه معیار سنجش همه سیاست ها و مناسبات داخلی و خارجی در منظومه فکری ایشان به شمار می رود.

محسن فرهمند

روزنامه نگار

شاید کمتر تحلیلگری شرایط کنونی کشور را جز حساس ترین و تعیین کننده ترین موقعیت ها در تاریخ انقلاب اسلامی ایران و حتی در تاریخ ایران نداند. دشمنان ایران در سایه شکست پروژه براندازی و فروپاشی جمهوری اسلامی به واسطه ترور ظالمانه رهبر انقلاب، تلاش خود را بر نابودی مفهوم «ایران انقلابی» جزم کرده اند، در این میان نگاهی به اندیشه شهید آیت الله سید علی خامنه ای (ره) می تواند به مهم ترین معیار برای قضاوت ملت در خصوص مسئولین و سیاستمدارانی باشد که مسئولیت تصمیم گیری برای کشور را در موقعیت کنونی برعهده گرفته اند. در منظومه فکری رهبر شهید، اگر بخواهیم یک مفهوم را به عنوان ستون فقرات همه عرصه های حکمرانی و سیاست خارجی معرفی کنیم، بی تردید آن مفهوم «استقلال» است. استقلال در این دستگاه فکری، صرفاً یک شعار انقلابی یا یک اصل در سیاست خارجی نیست؛ بلکه معیاری است که بر اساس آن، درستی یا نادرستی تصمیمات سیاسی، اقتصادی، فرهنگی و امنیتی سنجیده می شود. مرور ۳۶ سال رهبری آیت الله خامنه ای نشان می دهد که تقریباً همه مواضع کلان جمهوری اسلامی، از نوع مواجهه با قدرت های جهانی گرفته تا نحوه تنظیم روابط منطقه ای و حتی سیاست های اقتصادی، حول همین محور شکل گرفته است.

در نگاه ایشان، استقلال هرگز به معنای انزوا، قطع رابطه با جهان یا نفی تعامل نیست؛ بلکه به معنای آزادی یک ملت در تصمیم گیری و مصون ماندن از اراده و تحمیل قدرت های خارجی است. ایشان بارها تصریح کرده اند که «استقلال یعنی آزادی یک ملت؛ یعنی ملتی بتواند بدون فشار، تهدید، تطمیع یا دخالت دیگران، مسیر خود را انتخاب کند. به همین دلیل نیز در بیانیه گام دوم انقلاب، استقلال ملی را «آزادی ملت و حکومت از تحمیل و زورگویی قدرت های سلطه گر» تعریف کردند و همزمان تأکید نمودند که استقلال هرگز به معنای زندانی کردن کشور در مرزهای خود نیست.

همین تعریف، رمز فهم سیاست خارجی خامنه ای شهید در طول ۳۶ سال گذشته

است. در این چارچوب، رابطه با جهان نه بر مبنای شرق و غرب، بلکه بر اساس حفظ حق تصمیم مستقل معنا پیدا می کند. مخالفت با سلطه و زورگویی آمریکا نیز از همین جاریشه می گیرد. رهبر انقلاب بارها تأکید کرده اند که مسئله آمریکا صرفاً اختلاف با یک نظام سیاسی خاص نیست، بلکه مشکل اصلی واشنگتن با «استقلال ایران» است. حتی با استناد به تجربه نهضت ملی شدن نفت یادآور شده اند که دولت مصدق نیز، با وجود حسن ظن به آمریکا، صرفاً به دلیل تلاش برای حفظ استقلال کشور، هدف کودتای آمریکایی قرار گرفت. از این منظر، مسئله اصلی قدرت های سلطه گر نه نوع حکومت در ایران، بلکه نپذیرفتن اراده آنان است.

استقلال جلوه گیری از قرار گرفتن در زمین بازی بیگانگان است

از همین روست که در ادبیات رهبر شهید انقلاب، استقلال همواره با مفاهیمی همچون عزت، مقاومت و نفی سلطه گره خورده است. ایشان بارها هشدار داده اند که سلطه گران همیشه با تهدید وارد نمی شوند؛ گاهی با لبخند، دعوت به مشارکت، پیشنهاد همکاری یا حتی وعده حل مسائل جهانی، کشورها را وارد نقشه ای می کنند که طراحی آن در جای دیگری انجام شده است. به همین دلیل، استقلال صرفاً مخالفت با اشغال نظامی نیست؛ بلکه جلوه گیری از قرار گرفتن در زمین بازی دیگران است؛ حتی اگر آن بازی با ادبیاتی دیپلماتیک و جذاب عرضه شود.

مرور تحولات سه دهه اخیر نیز نشان می دهد که بسیاری از تصمیمات کلان جمهوری اسلامی دقیقاً بر همین مبنا اتخاذ شده است؛ از مخالفت با ائتلاف های آمریکایی در منطقه گرفته تا تأکید بر گسترش روابط متوازن با کشورهای مستقل، استفاده از فرصت جهان غیر غربی، توسعه همکاری با آسیا، حمایت از محور مقاومت و اصرار بر حفظ توان بازدارندگی. در همه این موارد، اصل ثابت آن بوده که ایران نباید ابزار تحقق راهبرد دیگران شود. نکته مهم دیگر آن است که استقلال در اندیشه رهبر انقلاب، مفهومی تجزیه پذیر نیست. استقلال سیاسی بدون استقلال اقتصادی دوام ندارد. به همین دلیل است که ایشان اقتصاد مقاومتی را ضامن استقلال اقتصادی

معرفی می کنند و بارها هشدار داده اند که «ادغام» در نظم اقتصادی طراحی شده توسط قدرت های سلطه گر، نه پیشرفت بلکه از دست دادن استقلال است.

استقلال مردم پایه، راز تفکر خامنه ای شهید و راز حفظ ایران در جنگ سوم

یکی از مهم ترین ویژگی های این مکتب، پیوند میان استقلال و مردم است. برخلاف تصور رایج که استقلال را صرفاً محصول قدرت دولت ها می داند، رهبر انقلاب بارها تصریح کرده اند که عامل اصلی استقلال کشورها مردم هستند. تجربه دفاع مقدس، مقاومت در برابر فشارهای خارجی و استمرار ایستادگی جمهوری اسلامی نیز از نگاه ایشان، بدون حضور مردم امکان پذیر نبوده است. بنابراین استقلال نه یک امتیاز حکومتی، بلکه دستاورد اراده یک ملت است. اراده ای که حتی پس از شهادت ایشان و در شرایطی که دشمنان خیال خام فروپاشی جمهوری اسلامی را در سر می پروراندند با ۴ ماه حضور در خیابان ضامن حفظ کشور و نظام شد.

از این منظر، می توان گفت سیاست خارجی جمهوری اسلامی طی ۳۶ سال گذشته، گرچه بر مبنای تغییر دولت ها یا دستخوش تغییرات مهم شده و در قسمت مهمی از این بازه دولت ها در چارچوب این اصول حرکت جدی نداشته اند ولی بر محور یک اصل ثابت یعنی اصل استقلال استوار بوده است؛ دولت ها آمده اند و رفته اند، مذاکره انجام شده یا متوقف شده، فضای بین المللی تغییر کرده و قدرت های جهانی جابه جا شده اند، اما این اصل تغییری نکرد که هیچ توافق، همکاری یا رابطه ای نباید به قیمت محدود شدن حق تصمیم ملت ایران تمام شود.

شاید به همین دلیل باشد که در منظومه فکری رهبر انقلاب، استقلال صرفاً یک شعار تاریخی انقلاب اسلامی نیست؛ بلکه مهم ترین معیار سنجش موفقیت یا شکست هر سیاست داخلی و خارجی است. هر تصمیمی که دایره اختیار ملت ایران را گسترش دهد، در این مکتب ارزشمند است و هر اقدامی که کشور را به اراده قدرت های خارجی گره بزند، حتی اگر با زیباترین عناوین دیپلماتیک عرضه شود، فاصله گرفتن از یکی از بنیادی ترین آرمان های انقلاب اسلامی خواهد بود.

قطب نمای اصلی سیاست خارجی خامنه ای شهید

رهبر شهید طی ۳۶ سال، استقلال را صرفاً به معنای نفی سلطه خارجی ندانسته اند، بلکه آن را «آزادی یک ملت در تصمیم گیری» معرفی کرده اند؛ اصلی که به اعتقاد ایشان، نباید با انزوا یا قطع ارتباط با جهان اشتباه گرفته شود. در این چارچوب، تعامل با همه کشورها پذیرفتنی است، اما هیچ رابطه، توافق یا همکاری ای نباید به قیمت محدود شدن اراده ملی یا قرار گرفتن ایران در زمین طراحی شده قدرت های سلطه گر تمام شود. از همین منظر، استقلال به ستون اصلی سیاست خارجی جمهوری اسلامی و معیار تشخیص عزت یا وابستگی در تصمیمات راهبردی تبدیل شده است.

یادداشت

ترامپ از واشنگتن شلیک می کند؛ برخی از تهران فشنگ می رسانند!

امیر شهشهانی
روزنامه نگار

در روزهای اخیر، تناقضی آشکار در مواضع مسعود پزشکیان، رئیس جمهور، درباره میزان التزام به فرمان رهبری در موضوع مذاکره، توجه افکار عمومی را به خود جلب کرده است. این تناقض گویی، دستاویزی برای دشمنان نظام شده تا با سوءاستفاده از آن، بر شدت جنگ روانی علیه کشور بیفزایند. نمونه این مسئله موضع ونس در گفت و گو با فاکس نیوز در خصوص دوگانگی در جمهوری اسلامی بود. ونس در این گفت و گو اظهار داشت: افرادی در داخل سیستم ایران وجود دارند که متوجه شده اند روش کاری که در ۴۷ سال گذشته داشته اند اشتباه بوده و می خواهند صفحه ای نو باز کنند.

رئیس جمهور در تاریخ ۱۰ تیر ۱۴۰۵ اعلام کرده بود: «اگر رهبری دستور می دادند مذاکره نشود قطعاً اطاعت می کردم». این سخن، ظاهراً بر اطاعت محض از ولی فقیه تأکید دارد. اما تنها چند هفته پیش تر، در تاریخ ۴ خرداد ۱۴۰۵، ایشان روایتی کاملاً متفاوت ارائه داده و گفته بودند: «در جنگ ۱۲ روزه رهبری (شهید) دستور دادند مذاکره نشود اما من به محضر ایشان رفتم و حرف زدم و مجوز مذاکره را گرفتم». این دو روایت متضاد، این پرسش اساسی را ایجاد می کند که آیا نظر رهبری برای رئیس جمهور فصل الخطاب است یا تنها یکی از نظراتی است که می توان با «حرف زدن» آن را تغییر داد؟ این مواضع دوگانه، در حالی مطرح می شود که دشمنان نظام، به ویژه ترامپ، از هر گونه اظهار نظر نسنجیده داخلی برای تهییج افکار عمومی و ایجاد تردید نسبت به حاکمیت استفاده می کنند. نمونه بارز آن، ادعای اخیر ترامپ درباره «گرسنگی و قحطی» در ایران است که دقیقاً در فضای ایجاد شده توسط این مواضع نسنجیده و تناقض گویی های پزشکیان و القای ضعف در اراده نظام، مطرح و به عنوان ابزاری برای جنگ روانی جدید به کار گرفته شد.

نگران کننده تر از این، فضایی است که برخی نزدیکان دولت ساخته اند؛ فضایی که در آن، جایگاه ولایت فقیه نه به عنوان فصل الخطاب، بلکه به عنوان یکی از مراحل یک فرآیند کارشناسی تصویری شود. جعفر قائم پناه، معاون اجرایی پرحاشیه رئیس جمهور، صریحاً گفته است: «اگر قرار باشد نظر رهبری را هر آنچه که می گوید اجرا کنیم، دیگر نهادهای نباید وجود داشته باشد... رهبری نظری می دهد و نظرش کارشناسی می شود». این گزاره، با مبانی حقوقی و جایگاه قانونی ولایت مطلقه فقیه در نظام جمهوری اسلامی محل بحث و مناقشه است و طبیعی است که واکنش های فراوانی برانگیزد.

این رویه، با تکرار مواضعی از سوی چهره هایی که سابقه توهین به جایگاه رهبری شهید و قائد امت را دارند، هشدار دهنده ترمی شود. حسام الدین آشنا نیز در شبکه اجتماعی ایکس نوشته است: «به نظرمی رسد امروز هر سه قوه، نیروهای مسلح، مردم و نهاد های مدنی به خطرات تفرقه و فروپاشی پی برده اند و فصل الخطاب بودن جمع بندی نهادهای راپذیرفته اند». این ادبیات که به صراحت بر «جمع بندی نهادهای» به جای تبعیت از ولی فقیه تأکید دارد، نشان می دهد که زمره هایی برای تضعیف جایگاه رهبری در بین برخی از خواص وجود دارد که اگر با مواضع تناقض آمیز رئیس جمهور همراه شود، می تواند به بحرانی جدی در باورهای اصولی نظام منجر شود. صیانت از کبان نظام، نیازمند وحدت کلمه و پرهیز از هرگونه اظهار نظری است که حتی به صورت غیرمستقیم، جایگاه رهبری را به چالش بکشد یا به دشمنان برای جنگ روانی جدید، بهانه بدهد.

یادداشت

فضای مجازی در پرتواندیشه سیاسی رهبر شهید انقلاب

سعید مصباح
روزنامه‌نگار

در منظومه فکری رهبر شهید انقلاب، فضای مجازی یک ابزار نیست و محیطی زیست بومی و سرنوشت‌ساز تبدیل شده که حکمرانی فرهنگی در آن، مرزهای سنتی را درنوریده است. ایشان با درک عمیق از تحولات لحام گیسخته دیجیتال، همواره بر این نکته تأکید داشتند که نمی‌توان نسبت به این پدیده عظیم بی‌تفاوت بود یا صرفاً به تقابل با آن پرداخت؛ در این نقطه باید با بصیرت و برنامه‌ریزی، آن را به فرصتی برای اعتلای فرهنگ اسلامی-ایرانی تبدیل کرد.

از مهم‌ترین هشدارهای معظم‌له در این حوزه، ماهیت جنگ شناختی در بستر اینترنت است. ایشان هشدار از مدت‌ها پیش هشدار داده بودند که پلتفرم‌های غربی با سوءاستفاده از غفلت‌ها به دنبال مهندسی افکار عمومی، تحریف واقعیت‌ها، و ترویج سبک زندگی مصرف‌گرایانه و پوچ هستند. امام خامنه‌ای بارها عنوان کردند که دشمن با استفاده از الگوریتم‌های هوشمند و کلان‌داده‌ها، ذهن و احساسات جوانان را هدف قرار داده و تلاش می‌کند تا امید اجتماعی و پیوندهای خانوادگی را تضعیف کند.

در مقابل این تهدیدات، توصیه‌های راهبردی ایشان بر پایه حکمرانی فعال و اقتدار ملی استوار است. نخستین و مهم‌ترین توصیه، تکمیل و بهره‌برداری کامل از شبکه ملی اطلاعات است تا ضمن حفظ اتصال به شبکه جهانی، امنیت و استقلال دیجیتال کشور تضمین شود. ایشان بر حمایت همه‌جانبه از پیام‌رسان‌ها و پلتفرم‌های بومی تأکید داشتند و معتقد بودند تنها راه مقابله با غول‌های تکنولوژیک بیگانه، تقویت ظرفیت‌های درونی و خلق یک اکوسیستم دیجیتال پویا و متعهد به اخلاق است.

مستولان نیز باید بدانند که زیرساخت‌های فرهنگی در این فضا، نیازمند سرمایه‌گذاری کلان و نگاه جهادی است تا انحصار بیگانگان شکسته شود. در نسبت با تحولات امروز و ظهور هوش مصنوعی، توصیه اکید رهبر شهید به مستولان، پرهیز از نگاه سلبی و صرفاً محدودکننده بوده است. ایشان راهبرد اصلی را توانمندسازی و ارتقاء سواد رسانه‌ای در میان آحاد مردم، به‌ویژه نسل جوان می‌دانستند. به باور ایشان، حکمرانی فرهنگی در عصر جدید نیازمند چابکی، به‌روزرسانی مداوم قوانین و حضور نخبگان متعهد در لبه‌های تکنولوژی است. در نهایت، پیام اصلی این است که فضای مجازی میدانی برای عقب‌نشینی نیست، بلکه جهادی است که در آن باید با تولید محتوای غنی، اصیل و اثرگذار، پرچم حقیقت را در قله‌های ارتباطات جهانی به اهتزاز درآورد.

تحلیل یک تهدید نوین در عرصه جنگ نرم

پدافند فرهنگی در برابر ناتوی فرهنگی

و مهندسی افکار عمومی در جوامع مستقل، به‌ویژه ایران است؛ جریانی که در قالب جنگ نرم، جایگزین تهدیدات سخت شده و مقابله با آن نیازمند بصیرت، جهاد تبیین و شکل‌گیری یک جبهه منسجم فرهنگی است.

اهداف اصلی ناتوی فرهنگی بسیار راهبردی است. نخستین هدف، از میان برداشتن هویت دینی و ملی و گسست نسل جوان از ارزش‌های انقلابی و اسلامی است. آن‌ها می‌کوشند با ترویج سبک زندگی غربی، مصرف‌گرایی و بی‌تفاوت کردن جوانان نسبت به مسائل کلان سیاسی و عدالت‌خواهی، مقاومت را در درون جامعه هدف خنثی کنند. رهبر انقلاب بارها تأکید کرده‌اند که دشمن دریافته است با حمله نظامی نمی‌تواند نظام اسلامی را ساقط کند، لذا تمام تمرکز خود را بر تغییر باورها و نفوذ معطوف کرده است. رهبر شهید انقلاب، در تقابل با ناتوی فرهنگی راهبرد پدافند فرهنگی را مطرح می‌کنند. ایشان معتقدند مقابله با این ائتلاف عظیم، نیازمند یک جبهه واحد فرهنگی است. کلیدواژه‌هایی مانند بصیرت، جهاد تبیین و تقویت سبک زندگی اسلامی-ایرانی «دقیقاً پادزهرهایی هستند که ایشان برای خنثی‌سازی مهندسی ناتوی فرهنگی تجویز می‌کردند.

این شبکه با بهره‌گیری از شبیه‌افکنی در مبانی اعتقادی، تحریف تاریخ و بزرگ‌نمایی کاستی‌ها، تلاش می‌کند امید را در جامعه از بین ببرد. به باور ایشان، تا زمانی که ملت ایران به‌ویژه قشر جوان، دارای هویت مستقل، شناخت دقیق از دشمن و آگاهی تاریخی باشد، ناتوی فرهنگی در رسیدن به هدف نهایی‌اش، یعنی فروپاشی تمدن ایرانی-اسلامی ناکام خواهد ماند. در واقع، این مفهوم نماد درک عمیق رهبری از تغییر ماهیت تهدیدات از عرصه سخت به عرصه شناختی و روانی در قرن بیست و یکم است.

ایشان همواره هشدار می‌دادند که غفلت از ناتوی فرهنگی، هزینه‌هایی بسیار سنگین‌تر از یک جنگ نظامی بردوش ملت خواهد گذاشت و مرزهای جغرافیایی را بدون هیچ لشکرکشی‌ای به نفع بیگانگان تغییر می‌دهد از این رو، هوشمندی و کنشگری فعال یک ضرورت انکارناپذیر است.

«ناتوی فرهنگی» در منظومه فکری رهبر انقلاب، مفهومی راهبردی برای توصیف ائتلافی گسترده و فراملی است که با بهره‌گیری از ابزارهای رسانه‌ای، هنری و فناوری‌های نوین، به دنبال تغییر باورها، تضعیف هویت دینی و ملی

مسعود حنیفی
روزنامه‌نگار

مفهوم «ناتوی فرهنگی» در منظومه فکری و بیانات رهبر شهید انقلاب اسلامی، حضرت آیت‌الله‌خامنه‌ای، به یک شبکه هماهنگ، سازمان‌یافته و فراملی اشاره دارد که هدف اصلی آن تسخیر ذهن‌ها و قلب‌ها در ساختارهای سیاسی-فرهنگی مستقل، به‌ویژه ایران است. از منظر معظم‌له، همان‌گونه که پیمان ناتو یک ائتلاف نظامی برای تهدید امنیت فیزیکی ملت‌هاست، ناتوی فرهنگی نیز ائتلافی پنهان و آشکار از قدرت‌های غربی، رسانه‌های جهانی، صنعت سرگرمی، سازمان‌های غیردولتی و نهادهای به اصطلاح حقوق بشری است که با تقسیم کار مشخص، در قالب جنگ نرم به میدان آمده‌اند. این ناتوی فرهنگی، مرزها را درنوریده و با استفاده از ابزارهایی مانند اینترنت، ماهواره، سینما و شبکه‌های اجتماعی، به دنبال مهندسی افکار عمومی در جهان است.

در این چارچوب، یکی از مهم‌ترین ویژگی‌های ناتوی فرهنگی، بهره‌گیری هم‌زمان از ابزارهای رسانه‌ای، اقتصادی، آموزشی و فناوری برای اثرگذاری تدریجی بر نظام ادراکی جوامع است. این شبکه، برخلاف جنگ‌های کلاسیک، بدون استفاده از قدرت سخت و از طریق تغییر ذائقه فرهنگی، بازتعریف مفاهیم بنیادین و ایجاد دگرگونی در نظام اولویت‌های اجتماعی عمل می‌کند.

از همین رو، تشخیص ابعاد این تهدید نیازمند شناخت دقیق سازوکارهای تولید و توزیع محتوا، نقش الگوریتم‌های رسانه‌ای، جریان‌های مرجع‌ساز و شیوه‌های عملیات روانی است. به همین دلیل، تقویت سواد رسانه‌ای، ارتقای قدرت تحلیل عمومی و حمایت از تولید محتوای بومی و هویت‌ساز، از الزامات اساسی حفظ استقلال فرهنگی و جلوگیری از نفوذ شناختی به شمار می‌رود.

باسداشت

شعر سیار در سوگ آقای شهید ایران

شعر «پدر» جدیدترین سروده محمدمهدی سیار شاعر پرآوازه کشور در سوگ رهبر شهید انقلاب اسلامی منتشر شد.

متن این شعر به این شرح است:
إنا لله راجعون... آه از یتیمی رفتی پدر! ای مهربان عشق قدیمی... انا الیه راجعون... من باورم نیست ماندن من و آن سایه دیگر بر سرم نیست انا الیه راجعون... من زنده ماندم؟ او رفت و تنها در عزایش نوحه خواندم؟! آه ای خدا... آقای ما حاجت‌روا شد با خانواده رهسپار کرپلا شد آقای ما شوق شهادت داشت در دل لب‌تشنه، رؤیای زیارت داشت در دل ذکر قنوت دست جانپازش همین بود نجوای «واجعلنا من المستشهدين» بود آقای ما اهل مناجات سحر بود هم‌راز اشک دیده و خون جگر بود در روضه‌ها اسم شهادت تا می‌آمد در چشم‌های او چه اشکی حلقه می‌زد می‌دیدم از این عشق دیرین اشک می‌ریخت در حسرت این شور شیرین اشک می‌ریخت با خانواده پرکشیدن را طلب داشت عمری «بنفسی انت وأهلی» به لب داشت

بزرگوار این دعا، این استجابت بزرگوار این شکوه این شهادت این خانواده روضه‌دار دوست بودند این روزه‌داران بی‌قرار دوست بودند با «یا حسین» این خانواده پا گرفتند حاجات خود از روضه زهرا گرفتند خدام گمنام حسین و خاندانش دلپایان دریای عشق بی‌کرانش ما عشق «مصباح‌الهدی» رادیده بودیم آن سوزها و گریه‌ها را دیده بودیم آن نور و آن صدق و صفا دل برد از ما اخلاص «مصباح‌الهدی» دل برد از ما مصباح ما! تو لایق پرواز بودی با «راهکار اشک» معبر را گشودی این بار هم آتش به خیمه‌گاه افتاد اهل حرم بودند و آتش راه افتاد آل یزید این بار هم نامرد بودند بر خیمه‌ی آل علی آتش گشودند افتاد از نو شعله بر باغ و بهاری شد غرقه در خون باز طفل شیرخواری آقای ما جنکید و آخر جانفدا شد او کربلایی بود و عالم کربلا شد با پرچم خونخواهی‌اش برخاست ملت از بعثت این خون شده مبعوث امت ما تا نفس داریم نذر این قیامیم شمشیرهای بی‌نیام انتقامیم ای شیعیان خونخواهی‌اش بر ذمه‌ی ماست با «یا لثارات الولی» باید به پا خاست ما جانفادان یک‌دلیم و یک‌صداییم بعد از علی، هم عهد سید مجتبیاییم بار امانت از زمین برداشت این مرد خود را نشان تیره‌های دشمنان کرد داغ پدر دید و به ابرو خم نیاورد گشتند یارش را، ولی او کم نیاورد گر جان بخواهد ما دریغ از جان نداریم آقا! چه میدان، چه خیابان، پای کاریم

کارلوس لطوف، کارتون‌نویست (کاریکاتوریست) برجسته و شناخته‌شده برزیلی و از هنرمندان متعهد جبهه مقاومت، به مناسبت وداع با رهبر شهید انقلاب اسلامی، حضرت آیت‌الله سیدعلی خامنه‌ای، اثر ماندگار و به‌شدت تأثیرگذاری

را خلق کرده است. سبک هنری لطوف را باید در چارچوب «کارتون سیاسی انتقادی» شناخت. برای او، هنر ابزاری فراتر از زیبایی‌شناسی صرف است؛ بلکه رسانه‌ای قدرتمند برای انتقال پیامی صریح، کوبنده و سیاسی محسوب می‌شود. آثار لطوف تلفیقی هوشمندانه از گرافیک مدرن، کاریکاتورهای تیز و برنده و دغدغه‌های عمیق انسانی‌اند. هنر او هرگز برای تزیین آفریده نشده، بلکه با هدفی بیدارگرانه طراحی شده است تا مخاطب را نسبت به اطراف خود آگاه کند و اعتراضی قاطع و بی‌پرده به نظم ناعادلانه موجود در جهان باشد. در واقع، قلم لطوف صدای رسای مظلومان و آینه‌ای تمام‌نما از واقعیت‌های تلخ و شیرین دنیای سیاست است که همواره بیداری‌بخش نسل‌ها بوده است. لطوف به‌خاطر آثار انتقادی تند علیه اسرائیل و حمایت از جبهه مقاومت و فلسطین در سطح جهان بسیار معروف و شناخته شده است.